



**BULGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1**  
**BULGARE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1**  
**BULGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1**

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)

Mardi 21 mai 2002 (après-midi)

Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

---

**INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

**INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS**

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

**INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS**

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

1(a)

Първа мома бе на село Кръстана. Напета мома. Никой нямаше очи като нея с пиявици вежди. Никой нямаше нейната равна снага, нейния глас на славей. Всичките момци бяха луди за нея... По хорà и седенки най-първа бе тя. Заискаха я от много места момци, за кои би отишла с радост всяка мома. Ала никого не зърна Кръстана. Пък речеше ли баща ѝ за някого, Кръстана оброни ниско глава, нищо няма да каже, сал затрепери кат лист. Че страшно нещо ставаше с нея: тя любеше турчин – напетия бег, Али-бег.

Като луда беше за него; от неговия поглед сърце ѝ примираше, свят ѝ се виеше, ала и цяла потръпваше, когато си смислияше, че турчин тя люби...

Баща ѝ и майка ѝ бяха набожни хора, набожна беше и тя... По цели нощи тя молеше Бога, със сълзи го молеше тя, дано отмахне Той дявола в нея, дано забрави тя красивия турчин... Плака, бори се, ала всичко напусто: в борбата севдата ѝ, сякаш, повече се изостряше...

От Али-бега тя бягаше в страх – бягаше, кога го съзреще по пътя, или пък кога сърце ѝ догадаеше, че е нейде наблизу...

Всичко напусто... Той беше сярга в ума ѝ, в душата: тя го виждаше денем и нощем изправен пред нея да я гледа и гали с неговите черни очи, с неговия поглед премрежен...

В този поглед Кръстана прочете своята съдба; не ще се тя отърве – когато и да е, ще бъде тя негова... И при всичкия си страх, тя цяла примираше в сладко коннение...

Една вечер окъсня Кръстана на извора, заедно с две свои дружки. Дойдоха двама ергени, кои отколе я диреха. Поиска единият вода да напие от нейната стомна – тя не му даде... Поиска и другият – и нему не даде.

Зададе се красивият турчин – съзря го Кръстана – отдалеч го позна... Божур, като огън, опърли нейните бузи, сърцето ѝ лудо затупа, всичко потъна в мъгла и в тази мъгла бе сал той, към когото ламтеше тя цяла...

Али-бег право към нея отиде – поиска вода да напие от нейната стомна. Като в сън му я даде Кръстана... Бавно той стомната взима, втопил огнен си поглед в нейните плахи очи...

В цялото село вест се понесе: Кръстана турчин залюби. Научи таз вест Кръстанин баща... Започнаха тежки Кръстанини мъки: и биха я до смърт, и в зимник затваряха, и хляб ѝ не даваха... Всичко кратко Кръстана понасяше. А кога баща ѝ със сълзи от жалба към нея попиташе:

- Любиш ли го още?
- Любя го... – отвръщащ тя.

Откъс от Ана Карима, Али-беговица (1894)

**Опишете как е представена в този откъс Кръстана.**

**Какви мисли и чувства терзаят девойката и защо? Каква е нейната дилема? Как описва авторът вътрешния конфликт на Кръстана?**

**Как е описана драмата, пред която е изправено семейството на Кръстана?**

**Коментирайте стилистичните средства, използвани в този откъс.**

1 (b)

### ЖЕНАТА

Ти носиш, раждаш и кърмиш живота земен  
с телото си, духа си и сърцето пълно,  
но пътя ти през него често е засенен  
и ти изчезваш — сянка, в сенките погълната.

5 Зад всяка вдъхновена мисъл, подвиг, тайна,  
зад всяко зло, добро, позор, самоотреченост  
е твоят образ скрит — невидим и незнаен —  
единен, многолик и мигновен, и вечен.

10 Ти имаш много имена: едни прекрасни —  
те твоето чело златят като корона,  
а други — черни пламъци — димят, не гаснат  
и твоя свеж венец съсухрят и оронят.

15 Едно е само неотменно свято  
и грее като нимба с вечен пламък —  
започва и завършва с него на земята  
животът. — Първата и сетня дума: — Мамо.

Елисавета Багряна, Мост (1937)

Определете основната тема на това стихотворение.

Как е описана жената в това стихотворение? Как е поднесен  
нейният образ?

Кое е най-силното чувство в това стихотворение?

Анализирайте стилистичните средства, използвани в това  
стихотворение.